

**Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego
Szkoły Podstawowej
z Oddziałami Integracyjnymi Nr 4
im. Erazma Józefa Jerzmanowskiego
w Wieliczce**

Rok szkolny 2018/2019

Wstęp:

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów szkoły podstawowej do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. System ten określa rolę i zadania nauczycieli w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, metody pracy.

Dobrze przygotowany uczeń do podjęcia decyzji edukacyjnej i zawodowej to taki, który wie, jakie ma zainteresowania i predyspozycje, potrafi dokonać samooceny, zna swoją wartość, umie samodzielnie wybrać kolejny etap edukacyjny, ma plany na przyszłość.

Podstawy prawne dotyczące udzielania uczniom pomocy w wyborze zawodu i kierunku kształcenia:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. 2016 poz. 1943 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. 2017 poz. 59),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. 2017 poz. 60),
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół z dnia 31 marca 2017r.,– (Dz.U. 2017, poz.03);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego

I. Cele pracy wychowawczo – edukacyjnej w zakresie doradztwa zawodowego:

1. Cel główny:

- Przygotowanie uczniów do dokonania świadomego i trafnego wyboru dalszej drogi edukacyjnej a w przyszłości wyboru zawodu.

2. Cele szczegółowe:

Uczeń:

- zna swój potencjał edukacyjny, psychologiczny (predyspozycje, mocne strony i ograniczenia, zainteresowania, uzdolnienia);
- posiada informacje na temat różnych grup zawodowych (charakterystyka wykonywanej pracy, wymagania do wykonywania konkretnego zawodu, przeciwwskazania zdrowotne);
- rozwija swoje umiejętności i zainteresowania, wie jak się uczyć;
- rozwija umiejętności pracy w zespole (komunikatywność, zaangażowanie, właściwe relacje społeczne);
- prezentuje postawę szacunku do pracy;
- zna czynniki trafnego wyboru szkoły i zawodu;
- rozwija umiejętność podejmowania decyzji;
- jest otwarty i przygotowany na wyzwania współczesnego świata (gotowość do zmian).

Ponadto uczeń klasy ósmej:

- zna zasady systemu kształcenia w Polsce oraz ofertę edukacyjną szkół ponadpodstawowych;
- zna zasady rekrutacji do szkół ponadpodstawowych i terminarz rekrutacyjny;
- zna źródła informacji edukacyjnych i zawodoznawczych, ma dostęp do tych informacji.

Nauczyciele:

- potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów;
- wykorzystują wiedzę o uczniu, pomagają mu określać jego ścieżkę edukacyjną i zawodową;
- umożliwiają rozwój zainteresowań i zdolności uczniów;
- realizują tematy zawodoznawcze metodami aktywnymi zgodnie z zaleceniami;
- wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji lub kierują do specjalistów;
- włączają przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w realizowanie doradztwa zawodowego w szkole.

II. Odbiorcy:

- Uczniowie klas 0-VIII SP
- Rodzice
- Nauczyciele
- Pedagog
- Psycholog
- Bibliotekarze
- Wychowawcy świetlicy

III. Działania:

WSDZ realizowany jest przez społeczność szkolną: dyrekcję szkoły, nauczycieli i wychowawców, specjalistów, uczniów klas 0-VIII i rodziców uczniów. Szkoła będzie w tym zakresie współpracowała z instytucjami i organizacjami wspierającymi jej pracę (m.in. Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, szkołami ponadpodstawowymi, zakładami pracy). Doradztwo zawodowe obejmuje spójne działania szkoły w zakresie pracy indywidualnej i grupowej z uczniami przy wsparciu i poradnictwie nauczycieli oraz zaangażowaniu rodziców. Działania mają charakter zaplanowany, systematyczny. Jest to zobowiązanie i wysiłek całej społeczności szkolnej, w której poszczególne grupy podejmują określone działania. Zakres zadań poszczególnych osób zaangażowanych w proces doradczy wynika z kompetencji, profilu wykształcenia, wykładanych treści oraz podstawy programowej w szkole podstawowej.

IV. Formy i metody pracy doradczej:

1. Formy adresowane do uczniów:

- Zajęcia „Doradztwo zawodowe” w klasie VII i VIII.
- Diagnoza i analiza potrzeb na podstawie obserwacji, wywiadów, ankiet.
- Indywidualne konsultacje i porady związane z dalszą edukacją.
- Warsztaty grupowe - pozwalające na odkrywanie swoich zainteresowań, umiejętności i predyspozycji zawodowych, ukazujące potrzebę planowania własnej przyszłości zawodowej.
- Zajęcia grupowe - nakierowane na rozwój umiejętności społecznych i interpersonalnych: komunikacji, współpracy, przezwyciężania stresu.
- Koła zainteresowań.
- Zajęcia grupowe umożliwiające poznanie różnych zawodów i związanych z nimi wymagań, filmy zawodoznawcze.
- Realizowanie treści zawodoznawczych na lekcjach poszczególnych przedmiotów.

- Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.
- Wyjścia i wycieczki szkolne do zakładów pracy.
- Spotkania z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych, festiwal zawodów.
- Udział w konkursach z zakresu doradztwa zawodowego.
- Działanie Szkolnego Koła Wolontariatu, Samorządu Uczniowskiego.

2. Formy adresowane do rodziców uczniów:

- Indywidualne konsultacje i porady udzielane przez nauczycieli/specjalistów na terenie szkoły.
- Kierowanie dzieci do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
- Zachęcanie i włączanie rodziców w proces doradczy szkoły np. poprzez przedstawianie wykonywanych przez siebie zawodów.
- Udostępnianie informacji edukacyjnych (prezentacja założeń pracy edukacyjnej na terenie szkoły na rzecz uczniów, informacji na temat zasad i terminów rekrutacji) i zawodowych (o zawodach przyszłości).

3. Formy adresowane do nauczycieli:

- Tworzenie warunków do wymiany doświadczeń i dzielenia się wiedzą.
- Śledzenie losów absolwentów.

4. Metody pracy doradczej:

- Metody aktywizujące (burza mózgów, dyskusja, giełda pomysłów, mapy myślowe)- wspólne pracowanie nad rozwiązaniem problemu.
- Metody plastyczne – komiksy, plakaty.
- Metody audiowizualne – wykorzystanie Internetu jako narzędzi zdobywania informacji, programy i prezentacje multimedialne, filmy edukacyjne.
- Gry i zabawy rozwijające myślenie strategiczne.
- Trening komunikacji i zachowań społecznych, mini-wykłady, pogadanki, debaty.

V. Osoby odpowiedzialne:

- Koordynator doradztwa zawodowego bierze udział w planowaniu działań szkoły w zakresie doradztwa zawodowego, aktualizuje informacje związane z doradztwem zawodowym, dokonuje bieżącego monitorowania realizacji WSDZ, przeprowadza ewaluację i sporządza sprawozdanie z realizacji WSDZ.

- Doradca zawodowy prowadzi zajęcia w klasach VII i VIII w wymiarze co najmniej 10 godzin rocznie, prowadzi indywidualne konsultacje związane z wytyczaniem celów edukacyjnych i wyborem kierunku kształcenia
- Pedagog szkolny/psycholog szkolny diagnozuje potrzeby oraz możliwości uczniów, udziela indywidualnych porad i konsultacji w zakresie rozpoznawania mocnych stron oraz podejmowania decyzji edukacyjnych, w zależności od potrzeb i możliwości organizacyjnych prowadzi zajęcia rozwijające umiejętności emocjonalno-społeczne oraz na temat technik uczenia się, radzenia sobie ze stresem i autoprezentacji, kieruje uczniów do specjalistycznych placówek.
- Wychowawcy na lekcjach wychowawczych wprowadzają podstawy treningu interpersonalnego, kierują uczniów potrzebujących pomocy do doradcy zawodowego na konsultacje, prowadzą zajęcia na temat poznawania siebie i o tematyce zawodowej, uczą sposobów organizacji pracy własnej, wyznaczania celów.

VI. Przewidywane rezultaty (efekty) i korzyści z realizacji WSDZ:

Dla uczniów i rodziców:

- Dostęp do informacji edukacyjnej i zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców.
- Świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe.
- Kształtowanie odpowiednich postaw, nawyków, umiejętności i wiedzy oraz aktywności zawodowej uczniów.
- Mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia do nauki i pracy.
- Pomoc rodzinie w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci.
- Przygotowania uczniów do pełnienia różnych ról społecznych.

Dla szkoły:

- Utworzenie na terenie szkoły bazy informacji edukacyjnej i zawodowej oraz zapewnienie jej systematycznej aktualizacji.
- Lepsze wyniki edukacyjne uczniów.
- Realizowanie przepisów prawa oświatowego w zakresie doradztwa zawodowego.

VII. Ewaluacja:

Realizacja Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego powinna opierać się na stałym monitorowaniu, ewaluacji i kontroli podjętych działań. Kontrola powinna być dokonywana w celu usprawnienia i ulepszenia realizowanych zadań lub wytyczenia nowych form

pracy. Wykorzystana zostanie do tego technika wywiadu i obserwacji. Ewaluacja pozwala także zaobserwować dynamikę procesu i rodzące się nowe potrzeby czy niezaplanowane rezultaty. Dzięki ewaluacji można dokonywać aktualizacji działań doradczych, odkrywać aktualne potrzeby i oczekiwania - co pozwala na długoterminowe planowanie działań.

Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego

Treści programowe	Tematyka działań	Metody i formy	Termin	Realizator
Oddział przedszkolny				
POZNANIE SIEBIE				
<ul style="list-style-type: none"> Dziecko określa, co lubi robić. 	Moje pierwsze portfolio	zabawy w kręgu, zabawy pantomimiczne; rozmowa, dyskusja, praca indywidualna (indywidualna praca plastyczna)/praca w grupach (gazetka grupowa).	październik	Wychowawcy, rodzice, nauczyciel j. angielskiego
<ul style="list-style-type: none"> Dziecko podaje przykłady różnych zainteresowań. 	Urządzamy kąciki zainteresowań	praca w grupach; praca indywidualna – pomoc dorosłemu i innym dzieciom w różnych czynnościach	październik	Wychowawcy, rodzice, nauczyciel j. angielskiego
<ul style="list-style-type: none"> Dziecko określa, co robi dobrze. 	Moje pierwsze portfolio	zabawy w kręgu, zabawy pantomimiczne; rozmowa, dyskusja, praca indywidualna (indywidualna praca plastyczna)/praca w grupach (gazetka grupowa);	październik	Wychowawcy, rodzice, nauczyciel j. angielskiego
<ul style="list-style-type: none"> Dziecko podejmuje działania i opisuje, co z nich 	Dzień inny niż wszystkie, czyli: „Co tu robić? W co się bawić?”	ćwiczenia praktyczne; praca w grupach	listopad	Wychowawcy, rodzice, nauczyciel j. angielskiego

wyniknęło dla niego i dla innych.				
<ul style="list-style-type: none"> Dziecko opowiada o sobie w grupie rówieśniczej 	Pokaz naszych zainteresowań. Czym się interesuję?	pokaz	listopad	Wychowawcy, rodzice, nauczyciel j. angielskiego
ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY				
<ul style="list-style-type: none"> Dziecko odgrywa różne role zawodowe w zabawie. 	Zobacz, jak wygląda świat	metoda sytuacyjna; rozmowa kierowana; odgrywanie ról, praca w grupach	grudzień	Wychowawcy, nauczyciel j. angielskiego
<ul style="list-style-type: none"> Dziecko podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby. 	Przewodnik po zawodach Wiem, kto pracuje w przedszkolu	prezentacja; pogadanka; praca plastyczna rozmowa, dyskusja, burza mózgów – metoda zabawowa, wywiad	czerwiec listopad	Doradca zawodowy Wychowawcy, nauczyciel j. angielskiego
<ul style="list-style-type: none"> Dziecko opisuje różne funkcje pracy wykonywanej 	W zagadce ukryty jest zawód	metody słowne – wiersz, zagadki, praca zespołowa	luty	Wychowawcy, nauczyciel j. angielskiego

przez człowieka na wybranych przykładach.				
<ul style="list-style-type: none"> Dziecko wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzeniach, w których dziecko uczestniczy, takich jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę. 	Wszyscy dla wszystkich	pogadanka; giełda pomysłów praca w grupie	listopad	Wychowawcy, nauczyciel j. angielskiego
<ul style="list-style-type: none"> Dziecko wskazuje związki pomiędzy zainteresowaniami a pracą zawodową na wybranym przez siebie przykładzie. 	Moje życie to pasja	metody aktywne – fabryka pomysłów, praca w grupach	listopad	Wychowawcy, nauczyciel j. angielskiego
<ul style="list-style-type: none"> Dziecko podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami 	Jestem twórcą!	praca plastyczna; praca w grupie	grudzień	Wychowawcy, nauczyciel j. angielskiego

zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.				
RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE				
<ul style="list-style-type: none"> Dziecko nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej). 	Gdy będę większy to...	pogadanka; metoda sytuacyjna; praca plastyczna, praca indywidualna i grupowa	styczeń	Wychowawcy, rodzice, nauczyciel j. angielskiego
<ul style="list-style-type: none"> Dziecko nazywa czynności, których lubi się uczyć. 	U źródeł wiedzy!	elementy metody projektu, praca w grupach	marzec	Wychowawcy, nauczyciel j. angielskiego
PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO- ZAWODOWYCH				
<ul style="list-style-type: none"> Dziecko opowiada, kim chciałoby zostać. 	Kim chcę zostać w przyszłości?	elementy dramy; dyskusja, praca zespołowa	maj	Wychowawcy, rodzice, nauczyciel j. angielskiego
<ul style="list-style-type: none"> Dziecko na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie 	<p>Mój pokój mój świat</p> <p>Jak będzie w szkole?</p> <p>Plejada zainteresowań</p>	<p>pogadanka; metoda sytuacyjna, praca zespołowa</p> <p>burza mózgów; praca w grupach</p> <p>praca w grupach; praca indywidualna – pomoc dorosłemu i</p>	<p>listopad</p> <p>czerwiec</p> <p>luty</p>	Wychowawcy, nauczyciel j. angielskiego

pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu		innym dzieciom w różnych czynnościach;		
<ul style="list-style-type: none"> Dziecko podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej. 	Dzień inny niż wszystkie, czyli: „Co tu robić? W co się bawić?”	ćwiczenia praktyczne; praca w grupach	listopad	Wychowawcy, nauczyciel j. angielskiego

Klasy I-III

POZNANIE SIEBIE

<ul style="list-style-type: none"> Uczeń opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać. 	Każdy ma swoje zainteresowania	zabawa grupowa; rozmowa; indywidualne wypowiedzi z elementami prezentacji.	w ciągu roku szkolnego	Wychowawcy, nauczyciel j. angielskiego
<ul style="list-style-type: none"> Uczeń prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób. 	Dzień klasowych talentów	autoprezentacja; rozmowa; techniki multimedialne; autoprezentacja formy pracy: indywidualna i grupowa	w ciągu roku szkolnego	Wychowawcy, rodzice, nauczyciel j. angielskiego
<ul style="list-style-type: none"> Uczeń podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi. 	Każdy ma swoje zainteresowania	zabawa grupowa; rozmowa; indywidualne wypowiedzi z elementami prezentacji	w ciągu roku szkolnego	Wychowawcy, rodzice, nauczyciel j. angielskiego

<ul style="list-style-type: none"> Uczeń podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach. 	Moje sukcesy	metody aktywizujące, autoprezentacja; rozmowa; formy pracy: indywidualna i grupowa	w ciągu roku szkolnego	Wychowawcy, pedagog, psycholog
<ul style="list-style-type: none"> Uczeń podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych. 	Sprawne ręce mogą więcej, czyli jak zrobić coś z niczego Matematyka na co dzień	Metody aktywizujące z elementami arteterapii; formy pracy: indywidualna grupowa, w parach rozmowa kierowana; praca w grupach; zabawa tematyczna; ekspresja plastyczna i ruchowa; zabawa naśladowcza	w ciągu roku szkolnego	Wychowawcy
ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY				
<ul style="list-style-type: none"> Uczeń odgrywa różne role zawodowe w zabawie. 	Kto buduje dom? Zgadnij kim jestem? Zawód moich rodziców	dyskusja w oparciu o materiał audiowizualny; kalambury; ekspresja plastyczna i muzyczna, zabawa naśladowcza opowiadanie; rozmowa kierowana; zabawa naśladowcza, autoprezentacja zaproszonych gości, formy pracy: indywidualna i grupowa	w ciągu roku szkolnego	Wychowawcy Wychowawcy, rodzice i dziadkowie

<ul style="list-style-type: none"> Uczeń podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach. 	<p>Poznajemy zawody ludzi, których spotkaliśmy w... Jaki to zawód?</p> <p>Klasowy katalog zawodów</p>	<p>ekspresja plastyczna; pogadanka; praca w grupach</p> <p>rozmowa kierowana; ćwiczenia integrujące grupę; metoda praktycznego działania, metoda projektu, praca indywidualna, grupowa</p>	<p>w ciągu roku szkolnego</p>	<p>Wychowawcy, zaproszeni goście, np. pielęgniarka, strażak, policjant</p>
<ul style="list-style-type: none"> Uczeń opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach. 	<p>Dzisiejszy Jaś – kim będzie jako Jan?</p>	<p>rozmowa kierowana; pantomima; zabawa ruchowa ekspresja plastyczna formy pracy: indywidualna i grupowa</p>	<p>w ciągu roku szkolnego</p>	<p>Wychowawcy Doradca</p>
<ul style="list-style-type: none"> Uczeń omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształtowanie otoczenia, w którym funkcjonuje. 	<p>Reporterskim okiem – wywiad z pracownikami szkoły</p> <p>Zawody na celowniku</p>	<p>rozmowa kierowana; giełda pomysłów, ekspresja plastyczna, formy pracy: zespołowe</p> <p>tworzenie grupowej mapy aktywności; praca grupach</p>	<p>w ciągu roku szkolnego</p>	<p>Wychowawcy Doradca</p>
<ul style="list-style-type: none"> Uczeń opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu. 	<p>Moje życie to pasja</p>	<p>praca z grupą; praca indywidualna, praca plastyczna</p>	<p>w ciągu roku szkolnego</p>	<p>Wychowawcy Doradca</p>

<ul style="list-style-type: none"> Uczeń posługuje się przybarami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny. 	Sprawne ręce mogą więcej, czyli jak zrobić coś z niczego	elementy muzykoterapii; ekspresja ruchowa i plastyczna; relaksacja formy pracy: indywidualna i grupowa	w ciągu roku szkolnego	Wychowawcy
--	--	--	------------------------	------------

RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

<ul style="list-style-type: none"> Uczeń uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności. 	Po co się uczyć?	burza mózgów; mapa myśli; zabawa ruchowa, praca w grupach	w ciągu roku szkolnego	Wychowawcy Doradca, psycholog i pedagog
<ul style="list-style-type: none"> Uczeń wskazuje treści, których lubi się uczyć. 	Miłośnik to ja i ty	rozmowa kierowana; autoprezentacja; ekspresja twórcza; praca w grupach	w ciągu roku szkolnego	Wychowawcy, Doradca, psycholog i pedagog
<ul style="list-style-type: none"> Uczeń wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich. 	Detektyw Głoska na tropie, czyli poszukuję, gdy nie wiem.	rozmowa; wywiad; ekspresja twórcza formy pracy: indywidualna i grupowa	w ciągu roku szkolnego	Wychowawcy Doradca

PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO - ZAWODOWYCH

<ul style="list-style-type: none"> Uczeń opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić. 	Dzisiejszy Jaś – kim będzie jako Jan?	rozmowa kierowana; pantomima; zabawa ruchowa ekspresja plastyczna formy pracy: indywidualna i grupowa	w ciągu roku szkolnego	Wychowawcy Doradca
--	---------------------------------------	---	------------------------	-----------------------

<ul style="list-style-type: none"> Uczeń planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu. 	Jak zmieścić dzień w słoju?	opowiadanie; rozmowa kierowana; zabawa dydaktyczna; pantomima / kalambury	w ciągu roku szkolnego	Wychowawcy Doradca
<ul style="list-style-type: none"> Uczeń próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą. 	W centrum handlowym Jutro pojedziemy daleko!	rozmowa kierowana; ćwiczenia integrujące grupę; metoda praktycznego działania praca w parach; praca w grupach; dyskusja	w ciągu roku szkolnego	Wychowawcy Doradca

Klasy IV - VI				
POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW				
1. Określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje.	<ol style="list-style-type: none"> Test inteligencji wielorakich Gardnera. Rozmowy kierowane o zainteresowaniach i uzdolnieniach oraz kompetencjach. Moja uzdolnienia/ w czym jestem dobry/moje mocne strony/wierzę w siebie/ od zainteresowań do zawodu- lekcje wychowawcze. Uczeń potrafi uzasadnić swoje 	Test pogadanki	Wychowawcy klas Nauczyciele przedmiotów w Nauczyciel muzyki Nauczyciel plastyki	Wrzesień w trakcie roku szkolnego w trakcie roku szkolnego w trakcie roku szkolnego

	<p>preferencje muzyczne, argumentując swoje wybory - „Rodzaje i style muzyki”, „Na estradzie – jazz, pop rock”.</p> <p>4. Tworzę przez cały rok.</p>			
2. Wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie są aktywni- realizacja inicjatywy uczniowskiej 2. Wybór samorządu klasowego/ szkolnego 	Działania z obszaru inicjatywy/ wybory do samorządu	Wychowawcy/ opiekunowie samorządu	Wrzesień- czerwiec wrzesień
3. Podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jak się uczyć?- poznajemy techniki prawidłowej organizacji pracy własnej. 2. Samoocena/ ocena koleżeńska z zachowania 	Warsztaty/ pogadanki	wychowawcy	W trakcie roku szkolnego styczeń/czerwiec
4. Prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nasze hobby i zainteresowania. 2. Realizacja projektów typu e-Twinning. 3. Udział różnorodnych konkursach. 4. Występy podczas różnych uroczystości. 	Pogadanki/ prezentacje	Wychowawcy/ nauczyciele przedmiotów	W trakcie roku szkolnego zgodnie z kalendarzem imprez i uroczystości
ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY				
1. Wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zawody wokół mnie. 2. ABC sztuki – temat lekcji realizowany w kl. V (wyjaśnienie pojęć: kustosz, konserwator, kurator) 3. Architektura – temat lekcji 	Pogadanki/ prezentacje	Wychowawcy/ nauczyciele plastyki	W trakcie roku szkolnego

ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach.	realizowany w kl. VI (wyjaśnienie pojęć: architekt, urbanista, konserwator zabytków) 4. Fotografia – temat lekcji realizowany w kl. VI (wyjaśnienie pojęcia fotografik)			
2. Opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka.	1. Praca i jej znaczenie	Pogadanki	Wychowawca/ nauczyciele przedmiotów w	W trakcie roku szkolnego
3. Podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe.	1. Czym się kierujemy przy wyborze pracy? 2. Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.	Pogadanki/ warsztaty	Wychowawcy/ zaangażowani rodzice	W trakcie roku szkolnego
4. Posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.	1. Praca z użyciem różnorodnych narzędzi i przyborów. 2. Uczeń rysuje, maluje i układa teksty do muzyki - „Forma AB i jej przykłady, „Czy muzyka może opowiadać”	Warsztaty plastyczne/ techniczne/muzyczne	Nauczyciele przedmiotów w artystycznych (głównie techniki)/wychowawcy	W trakcie roku szkolnego
5. Wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.	1. Historia i rola pieniądza 2. Obliczenia pieniężne.	Pogadanki/ prezentacje/ ćwiczenia matematyczne	Wychowawcy/ nauczyciele historii/ matematyki	W trakcie roku szkolnego

RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

1. Wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów,	1. Style i techniki uczenia się	Testy/pogadanki	wychowawcy	W trakcie roku szkolnego
--	---------------------------------	-----------------	------------	--------------------------

oraz omawia swój indywidualny sposób nauki.				
2.Wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć.	1. Ja i szkoła	Pogadanki/ obserwacje	Wychowawcy/ nauczyciele przedmiotów	W trakcie roku szkolnego
3.Samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształcenie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji/ samokształcenie ucznia 2. Bezpieczeństwo w sieci- Internet (wykorzystanie i zagrożenia) 3. Bieżące i samodzielne odrabianie zadań domowych. 	Lekcje odwrócone/ zadania do pracy samodzielnej/ Pogadanki	Wychowawca/ nauczyciel wszystkich przedmiotów w/ nauczyciele informatyki	W trakcie roku szkolnego
PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO - ZAWODOWYCH				
1.Opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych.	1. Moje plany na przyszłość	pogadanki	wychowawcy	W trakcie roku szkolnego
2.Planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu.	1. Rozwijanie umiejętności pracy w grupach- Praca w grupach/ wyznaczanie ról w grupie/ ustalanie zasad współpracy	Testy/ Praca w grupach	Nauczyciele przedmiotów w/ wychowawcy	W trakcie roku szkolnego
3.Próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Co to znaczy być eko? 2. Zdrowe odżywianie/ zaburzenia odżywiania 3. Aktywne spędzanie wolnego czasu 4. Uczestnictwo w 	Pogadanki/prezentacje	Wychowawcy/ nauczyciele przyrody i techniki	W trakcie roku szkolnego

	zajęciach rozmaitych kół zainteresowań.			
--	---	--	--	--

Klasy VII - VIII				
POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW				
1.Określa wpływ stanu zdrowia na wykonywane zadania zawodowych.	„Prawidłowe odżywianie się” Zasady zdrowego stylu życia. Edukacja prozdrowotna.	pogadanka zajęcia warsztatowe	Październik	Wychowawca nauczyciele
2.Rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe).	Czynności czasu wolnego. Jak mnie widzą inni? Jak rozpoznać swoje predyspozycje zawodowe? Czym się interesuję? Moje umiejętności.	Wypowiedź ustna, burza mózgów, zajęcia warsztatowe	W trakcie roku szkolnego grudzień listopad	nauczyciele wychowawca doradca rodzice
3.Dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł.	Wyrażanie własnych upodobań. Ulubione przedmioty. Sposoby uczenia się i doskonalenia.	Wypowiedź ustna Praca w grupach	W trakcie roku szkolnego	rodzice, nauczyciele
4.Rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych.	„Systematyczność najlepszą drogą w pokonywaniu trudności w nauce. Warunki indywidualne- moje mocne i słabe strony.	Lekcja wychowawcza, warsztaty	Listopad styczeń	Wychowawca doradca

5. Rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywanych zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej.	„Czy naprawdę jesteśmy inni? Rozumiem, innych ludzi, pomagam. Moje cechy charakteru. Motywacja- potrzeba do doskonalenia własnej osobowości.	Rozmowa, ankieta, ćwiczenia grupowe	W trakcie roku szkolnego październik listopad	Wychowawca nauczyciele doradca
6. Określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji.	Wniosek o przyjęcie do szkoły językowej. Nasze dokonania, nasze hobby. Nasza inicjatywa uczniowska”	Praca z tekstem zajęcia warsztatowe praca w parach, grupach	W trakcie roku szkolnego listopad styczeń	nauczyciele wychowawca wychowawca
7. Określa własną hierarchię wartości i potrzeb.	Wartości ważne w moim życiu. Jak poradzić sobie ze stresem?	Dyskusja zajęcia grupowe	W trakcie roku szkolnego listopad	Wychowawca doradca
ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY				
1. Wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania.	Zawody użyteczności publicznej- spotkanie z przedstawicielami. Nazwy zawodów i miejsca pracy. Zawody wokół mnie. Co to jest zawód? Obowiązki w pracy. Praca za granicą. Festiwal zawodów- targi edukacyjne	Wypowiedź prezentacja ustna i pisemna, pogadanka, praca w grupach uczestnictwo w targach	W trakcie roku szkolnego październik listopad marzec	nauczyciele doradca zawodowy, wychowawca
2. Porównuje własne zasoby i	Rynek pracy- niezbędne kompetencje .	Prezentacja multimedialna warsztaty	Grudzień styczeń	Doradca psycholog doradca

preferencje z wymaganiami i rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców.	Spotkanie z doradcą z poradni psychologiczno-pedagogicznej. Temperament a wybór zawodu.			
3. Wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy.	Wiedza i doświadczenie-klucz do mojej przyszłości. Spotkanie z pracownikiem OHP na temat wyboru zawodu.	warsztaty	marzec	doradca
4. Uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka.	Moi bliscy-zainteresowania a praca. Praca i jej znaczenie w życiu.	Praca indywidualna, mini wykład, praca w grupach	marzec	doradca
5. Analizuje znaczenie i możliwości doświadczenia pracy.	Job shadowing – towarzyszenie w pracy.	Wypowiedź pisemna.	W trakcie roku szkolnego	nauczyciele
6. Wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową.	Etyka w pracy-wartości ważne dla pracowników.	Prezentacja, dyskusja	W trakcie roku szkolnego	doradca
7. Dokonuje autoprezentacji.	Prezentacja swojej ścieżki edukacyjno-zawodowej.	prezentacja	W trakcie roku szkolnego	Wychowawca doradca
RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE				
1. Analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia,	Ranking szkół średnich. Wyjazdy na dni otwarte. Zapoznanie się z ofertą szkół. Poznaje zasady rekrutacji do szkół.	Prezentacja warsztaty	Styczeń listopad	Wychowawca doradca

korzystając z dostępnych źródeł informacji.				
2. Analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznawania własnych zasobów.	Regulaminy rekrutacji do szkół średnich. Platforma e-omikron.	prezentacja	luty	wychowawca
3. Charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej.	Ścieżki edukacyjne- zapoznanie z dalszymi możliwościami rozwoju.	prezentacja	W trakcie roku szkolnego	doradca
4. Określa znaczenie uczenia się przez całe życie.	Jak uzyskać dobre wyniki w nauce?	prezentacja	wrzesień	wychowawca
PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO - ZAWODOWYCH				
1. Dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym.	Jaka szkoła będzie dla mnie najlepsza? Klasyfikacja grupy zawodów w szkołach zawodowych.	Wypowiedź ustna	Luty marzec	Wychowawca doradca
2. Określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby	Kim chcesz zostać w przyszłości? Pomysł na siebie. Jaki jestem- oto jest pytanie.	Wypowiedź pisemna i ustna ćwiczenia w parach	W trakcie roku szkolnego	nauczyciele doradca
3. Identyfikuje osoby i instytucje	„O prawach dziecka i instytucjach niosącym im	Prezentacja multimedialna warsztaty	Maj grudzień	wychowawca doradca

wspomagając e planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy.	<p>„pomoc w trudnych sytuacjach”</p> <p>Ścieżki kształcenia- gdzie znajdę pomoc?</p>			
4.Planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.	<p>Organizacja pracy w nowym roku szkolnym.</p> <p>Przed nami egzamin ósmoklasisty, na co zwrócić uwagę?</p> <p>Planowanie ścieżki edukacyjno- zawodowej.</p>	<p>Dyskusja</p> <p>warsztaty</p>	<p>Wrzesień</p> <p>marzec</p>	<p>Wychowawca</p> <p>doradca</p>